

El nou edifici dels jutjats, per al 2019

Josep Bayerri Raga,
Periodista

L'actual organització judicial espanyola data del 1988. D'acord amb la llei que ho regula, la gestió administrativa i subalterna i les infraestructures són a càrrec de les comunitats autònomes, mentre que la justícia com a tal, els jutjats (és a dir, magistrats, jutges, secretaris judicials i fiscals, entre d'altres), continuen depenent d'un organisme estatal: el Consell General del Poder Judicial i el Tribunal Suprem, amb tribunals superiors a cada autonomia, audiències provincials i 431 partits judicials. No tots els partits judicials tenen el mateix nombre de jutjats, el qual, en tot cas, depèn de l'àmbit territorial, la seua importància demogràfica i la càrrega de treball de cada zona.

A les Terres de l'Ebre, hi ha tres partits judicials i 12 municipis més de la Ribera d'Ebre depenen del partit de Falset. Del 1834 al 1965 n'hi havia dos (Gandesa i Tortosa) que es van agrupar en un de sol. Avui, la Junta Electoral de Zona i els col·legis d'advocats i procuradors corresponen a la divisió d'aquella data. El 1988 es van tornar a separar i, a

El conseller de Justícia de la Generalitat va visitar Tortosa per anunciar que les obres del nou edifici dels jutjats, al carrer de la Mercè, començaran l'estiu vinent per quedar acabades a principi del 2019. L'edifici vell quedarà integrat al conjunt de la seu judicial tortosina, que inclou vuit jutjats. Veurem si aquesta vegada és veritat.

més a més, es creà el nou partit d'Ampostà, segregat del de Tortosa. Durant els darrers vint anys, la Generalitat ha anat construint nous edificis judicials arreu del país: Tarragona, Reus, Amposta i Gandesa, entre altres ciutats. Tortosa ha hagut d'aguantar al vell casalot del Rastre, bastit el 1768 per allotjar l'hospital de la Santa Creu i que al llarg dels anys ha acollit l'Ajuntament (1915) i l'Institut de batxillerat (1954) fins a ser remodelat (1971) per a seu judicial. Entre el 1955 i el 1971, els jutjats havien estat allotjats a la planta primera de l'edifici de Correus, vora l'ajuntament. La situació era tan crítica que el 2012 es va decidir habilitar el pavelló desmuntable de Ferreries, que fins aleshores havia acollit la comissaria dels Mossos d'Esquadra, per instal·lar-hi dependències judicials, cosa que no va resoldre el problema.

L'administració de justícia ha tingut sempre una notable importància en la vida ciutadana. Fins al Decret de Nova Planta, a Tortosa havia

El primer edifici judicial de Tortosa va ser projectat el 1888. Han hagut de passar 130 anys per tornar a anunciar la realització de l'equipament.

la seua cort de justícia, que es regia per un codi propi, el *Llibre de les costums escrites de la insigne ciutat de Tortosa*, una còpia del qual estava, lligat amb una cadena, a la porta de l'ajuntament (on avui hi ha el palau Oliver de Boteller) a disposició de qualsevol que el volgués consultar. Els col·legis d'advocats i de procura-

dors de Tortosa són dels més antics del país i han superat tots els projectes de supressió que de tant en tant apareixen des d'una òptica centralista i provincialista. La importància judicial de Tortosa era tan reconeguda que el 1882 es creava l'audiència criminal, que incloïa també el partit de Gandesa. Incoava entre

400 i 500 causes anuals celebrant uns 150 judicis orals a l'any, fins i tot amb condemnes a la pena de mort que eren executades al mateix territori. Estava atesa per tres magistrats, fiscal, secretari, oficial de sala, agutzil i un nombre indeterminat d'auxiliars administratius. El 1888 es va projectar un edifici de nova planta per acollir l'audiència i els jutjats que estaria ubicat al centre de l'eixample, al carrer de Reus (avui, tram de l'avinguda de la Generalitat entre el mercat i el parc). L'autor del projecte fou l'aleshores arquitecte municipal, el tortosí Víctor Beltrí, que accedí al càrrec apadrinat per l'alcalde liberal Pasqual Ballesté el 1887 i que tres anys després seria destituït pel nou alcalde, el conservador Julio González, per col·locar-hi Joan Abril, el seu recomanat; una de les moltes mostres del caciquisme imperant en aquells anys i potser encara. Pagaria la pena que el Col·legi d'Arquitectes de Tortosa ens aportés informació sobre l'arquitecte Beltrí, reconegut a Cartagena i Múrcia com el més destacat creador del modernisme a la regió, i recuperar el projecte de l'edifici. L'audiència només va durar deu anys: el darrer judici fou el 21 de juny del 1892. ■